Ч. 285 Пятниця 23 грудня 1894 (4 січня 1895). Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламацні незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Чия правда, чия кривда?

Коли Русини в Галичині відозвуть ся деколи публичн о про кривди руского народу в Росиї — що при більшій їх пристрасти партийно-політичній як патріотизмі досить, ба, дуже рідко буває — коли головно вказують на то, що в Росиї не то вже в школах і урядах заказано уживати рускої мови, але навіть не позволено видавати книжок, писаних рускою мовою, то наші москвофіли, що величають російскі відносини, бо їм з ними ту в Галичині добре, кричать зараз, що то неправда, бо ось то — кажуть — і в Росиї ніхто не спиняє видавати книжок в рускій мові для руского народу. На доказ того наводять они одну або й другу книжочку, котру видано в Росиї, а котра по правді сказавши і доброго слова не варта, не то що аби з неї був якийсь хосен для народу. Чия правда, а чия кривда нехай послужать укази видані в Росиї против уживаня рускої мови в письмі і науці.

Коли тепер, по вступленю в Росиї на престол нового царя, всї народи сьвідомі своєї народности відозвали ся більше або менше голосно про свої кривди, нехай, мовляв, сьвіт знає, як нам в Росиї жиє ся, коли нові відносини хоч ще й не принесли пожаданої пільги тим народам, але бодай зробили їм надію на то, — нинї вже й жидам в Росиї стало лекше жити, як давнійше — то ми мовчали і хоч мали добру нагоду підняти голос прилюдно, не зробили того, в ту пору, коли-б він був звернув на себе увагу; наша праса мала щось пильвійшого до роботи — борбу партий. Аж тепер, хоч трохи припізно, відозвалось „Діло“ в сїй справі і в статї: „Руско-україньске слово в Росиї“ пригадує ті кривди, які там заподіяно рускому народови. „Діло“ пише:

Коли нинї, в початках панованя царя Николая в Росиї іде бесїда о сподіваних змінах в дусї лїберальнім і поступовім, то мимохіть приходить на гадку тото велике пятно в новійшій історії Росиї — заборона словесности руско-україньскої за часу обох попередників нинїшного царя — обох Александрів. Істория тої проскрипциї мови 20-мілїонового народу більше-менше знана, а все-таки уважаємо за потрібне представити єї нинї з зазначенем істнуючого тепер юридичного стану руско-україньского письменства в Росиї.

Перше виключенє україньского слова з загального закона про печать в Росиї стало ся в роцї 1863-ім, коли то сьв. синод заборонив по цензурі духовній, всякі друки україньскі релїґійного змісту, а міністерство внутрішних справ, по цензурі сьвітскій, зборонило печатати україньскі книжки популярно-наукового і педаґоґічного змісту.

В роках 1873 — 75 сї заборони з року 1863-ого почали були de facto забуватись, аж в роцї 1876-ім видано — уже з „Височайшаво соизволенія“ звістну „Lex Juzefovicia“, котра була вироблена комісиєю з чотирох членів: міністра внутрішних справ Тимашева, шефа жандармів Потапова, міністра народної просьвіти ґр. Димитрия Толстого і тайного совітника з Києва М. Юзефовича яко знатока. (Від Юзефовича пішла і назва „Lex Juzefovicia“). Тота „Lex Juzefovicia“ (закон Юзефовича) з 1876 р. містила в собі три постанови. „Діло“ наводить їх дословно по российски, а ми подаємо їх в перекладі:

1) Не допускати привозу в границї российскої держави, без окремого на то дозволу Головної управи по дїлам печати нїяких книжок і брошур, видаваних за границею на малоруским „нарічию“. (В Росиї не хотять навіть признати нашої мови за окрему, самостійну, лиш називають єї нарічєм российскої. *Ред.)* — 2) Друковане і видаване в российскій державі ориґінальних творів і перекладів на тім же нарічию заказати, з виключенем лиш: а) історичних документів і памятників і б) гарної лїтератури, но з тим, щоби при друкованю історичних памятників безусловно задержувало ся правопись ориґіналу; в творах же гарної лїтератури не допускало ся нїякого відступленя від загально принятої российскої правописи і щоби дозвіл на видрукованє творів гарної лїтератури давав ся не инакше, як по розслїдї рукописий в Головній управі по дїлам печати.— 3) Заказати також всїлякі сценїчні представленя і відчити на малоруским „нарічию“, а так само і друковане в нїм текстів до музикальних нот.

Сї „обмежаючі правила відносячі ся до уживаня малоруского „нарічия“, розіслало міністерство справ внутрішних начальникам ґуберний окружником з дня 26 стар. стиля липня 1876 р. до ч. 357.

Однакож і заборона з 1876 року почала в дечім de facto забуватись, а особливо дотично 3-ої точки, в котрій заборонено між иншим „сценїчні представленя на малоруским „нарічию“, бо коли в одних місцях не дозволяли відспівати на концерті бодай одної україньскої пісні, то в других місцях давались цїлі представленя україньских штук драматичних. (Поминаємо спорадичні вимки і дотично 2-ої точки; н. пр. коли в однім місті не дозволили

Дві любки.

Згадка з австрийско-пруской війни.

Поступаючи вузкою стежкою, що снувала ся поміж ялівцеві корчі, дійшов я до вершка узгіря. Перед моїми очима розпростерла ся широка рівнина, на ній филювало темно-зелене збіже. По тілько лїтах узрів я ще раз се памятне поле, туда перелїтав я колись пяний побідою і завзятєм боєвим. Я сїв на камени під білим пнем берези, в котрої листях вітер висвистував весняні пісоньки і я пустив ся з ходом згадок.

* * *

Тут зараз лежить моє родинне село. Тут я уродив ся і виховав ся, а тепер я в нїм чужий: люди мене не знають і я їх також не памятаю.

Тут любив я також дівчину мою. Богато сьвіта я звидів, богато роздав я пестощів і богато приймив. І не сей я чоловік нинї, що давнійше і гадка у мене инша і серце инше і волосе побілїв і неміч, а коли згадаю тебе моя Розалько, пливуть менї сльози, бо гарнїйшої і дорожшої над тебе я не стрічав навіть і за морями.

Моя Розалька була висока і сильна, мала волосе і брови чорні, великі темні очи, лице все яснїюче румінцем здоровля, малинові уста і перлові зуби. Богато, богато хлопців залицяло ся до неї, але я присяг би, що нїхто єї так не любив, як я. Бо для мене она була сонцем, воздухом, житєм, всїм.... Тоді я ще нїчого на сьвітї не любив, крім неї, нї неба, нї землї...

Мій маєток був маленький, а пан Петро Серафин, отець Розальки, був богач і може не дуже хотів би мене за зятя; але я мало уважав на се, бо старий шляхтич не бачив сьвіта за своєю одиначкою і робив все, що хотїла. Нехай би мене полюбила, не було би перепон. Але Розалька сьміяла ся зі всїх, а найбільше з мене бідолахи.

Коли я побачив, що нїчого не зискаю і вмарнїю в смутку, порішив я покинути село і йти до войска. Може забуду і віджию, але я зволїкав з тим з тижня на тиждень, бо не умів виречи ся рештки надії.

Раз косив я траву на моїй сїножати, а Розалька жала зараз коло мене ячмінь на своїм поли. Було може зо дві годинї до полудня, роса вже обісхла, але луги пашіли ще сьвіжостию. Жовті цьвіти маївок, великі білі чаші водних лїлий, зелені зарости татараку — се все виглядало на сонци так сьвіжо і гарно, немов би се була недїля. Перед нами точила ся лїниво широка ріка серед низьких берегів, що їжили ся темно-зеленим ситником. На великих округлих листях, розложених на поверхни спокійної води, бавили ся водні курки, пара довгоногих бузьків проходила ся по луцї з повагою і розмиркованем.

Помимо робучого дня Розалька виглядала так гарно, немов би йшла в танець. Мала на собі червену, красну спідницю, снїжну сорочку, стягнену червеною стяжкою під шиєю, а в карім волосю червену рожу. А треба було бачити, як жала. Такої другої в селї не було. Чим гарнїйшою видавалась менї Розалька, тим більший сум мене обгортав.

— Не для мене, не для мене она! — говорив я собі і ся гадка доводила мене до божевільства.

Тимчасом Розалька звивала ся скоро при роботі і присьпівувала собі весело. Ми не говорили до себе, бо вже від двох днїв були ми в гнїві, але я добре знав, що в тім, що сьпівала, було часто присьпівуване до мене.

Раз засьпівала так грубо, як лише могла, очевидно удаючи мій сьпів:

Чи бачиш, ти, дївчино,
Сей камінь за водою?
Коли він приливе тут
Ожепю ся з тобою.

У відповідь на се забренїв єї власний коралевий голос:

друкувати брошуру „Про холеру“, то в другім місті позволили надрукувати „Про дифтерит“). Нарешті в 1881-ім році міністер внутрішних справ ґр. Н. Іґнатиев розіслав новий циркуляр до начальників ґуберній, в котрім, навівши „правила“ з року 1876-го, такі додав доповненя і інтерпретациї:

Нині — написано в циркулярі ґр. Іґнатиева — Государ Імператор Височайше зволив приказати: 1) Пункт 2-ий правил доповнити поясненем, що до числа видань, котрі дозволяє ся друкувати на малорускім „нарічию“, додають ся словарі, під услівєм друкованя їх з задержанем загально-російскої правописи, або правописи уживаної в Малоросиї не пізнійше як у 18-ім столітю. — 2) Пункт 3-ий пояснити в тім значіню, що драматичні пеcи, сцени і куплети на малорускім нарічию, дозволені до представленя в попередних часах драматичною цензурою, а так само і ті, котри знов будуть дозволені Головною управою по ділам печати, можуть бути виконувані на сцені за окремим кождий раз дозволом ґен.-ґубернаторів, а в місцевостях не підвластних ґен.-ґубернаторам, за дозволом ґубернаторів і що дозвіл друкувати на малорускім „нарічию“ текстів до музикальних нот, при задержаню загально принятої російскої правописи, передає ся головній управі по ділам печати.

3) Зовсім заборонює ся устроюванє специяльно українських (малоруских) театрів і складанє персоналю для виконуваня пес і сцен виключно на українськім (малорускім) „нарічию“.

Се є до слова переложений текст сего циркуляря ґр. Н. Іґнатиева з року 1881. Циркуляр сей, як бачимо, мало в чім змінив декрети з років 1863 і 1876; лише:

Між условно дозволені виданя руско-українські (на малорускім нарічию) додано — словарі, а до того сценічні представленя руско-українські, котрі декретом з року 1876 були зовсім заборонені, условно дозволено.

Руско-українські тексти до музикальних нот, рівнож декретом з 1876 року цілком заборонені, циркулярем з 1881 року условно дозволено.

Отсе і всі вже полекші з 1881 року — і на тім стало до нині.

Отже юридичний стан руско-українського письменства в Росиї нині ось такий: 1. Не вільно видавати українських книжок змісту релігійного, популярно-наукового і педаґоґічного. 2. Не вільно друкувати українських книжок наукового змісту. 3. Не вільно ввозити до Росиї, без окремого дозволу Главного управления по ділам печати, ніяких книжок, брошур і часописей в мові т. зв. мало-руской, друкованых за границею Росиї. 4. Не вільно нічого друкувати инакшою правописию, як: а) при історичних документах і памятниках правописию ориґіналу а б) при словарях, белетристиці і при музикальних нотах правописию „общерускою“ або „уживаною на Україні не пізнійше XVIII віку“. 5. Не вільно держати ніяких відчитів і рефератів („чтеній) в мові українській. 6. Не вільно бути специяльно українськім театрам та трупам драматичним. (Т. зв. українські товариства драматичні мусять завсігди побіч штуки української, грати й штуку російску). 7. Навіть все те, що не заказане, може бути друковане лиш условно — т. є. тогді, коли само Главное управление по ділам печати в Петербурзі одобрить рукопись до друку. 8. Представленя драматичні українських штук можуть даватись на сцені лиш условно — с. є. тогді, коли ґенерал - ґубернатор чи ґубернатор за кождий раз позволить.

Ось як виглядає нині юридичний стан українського слова в Росиї!

Однак се не перешкаджає прихильникам Росиї в Австриї захвалювати і брати в оборону російскі порядки. Треба справді не мати лиця, щоб іноді так без сорома, як се чинять наші москвофіли, вмовлювати в людий, що нам Русинам-Українцям в Росиї не діє ся ніяка кривда, що правда не по нашому боці. Наведені нами правдиві тексти заборони українского слова чей пересьвідчать тихих і нерішених галицких прихильників московщини, що ні розум ні серце не може брати в оборону гнобителів, де-б они й не були.

Може за нового царя стане Українцям лекше, може „новий курс“ принесе й нашому народови яку користь, але — жалко сказати — доси не склало ся нічого такого, по чім би можна міркувати, що настає в Росиї і для Українців якась толеранция. На всіх язиках все мовчить, а Українці найбільше мовчать.

Перегляд політичний.

В долішно-австрийскім Соймі задумують деякі посли поставити внесенє, котрим би можна було зарадити економічній нужді селян. Ініцияторoм того внесеня єсть др. Мітша. Відомо, що в долішній Австриї посілість селяньска незвичайно задовжена а тягари гіпотеки селяньской перевисшають половину вартости тої посілости. Др. Мітша розсліджуючи причини того задовженя, пересьвідчив ся, що найбільша часть довгів повстає з смертию властителя, голови родини. Оставша родина не має готового гроша, а тут треба платити всілякі належитости від перенесеня власности та дальших пертрактаций спадкових. І тогді то спадкоємці мусять затягати довги, з котрих відтак майже ніколи не можуть вилізти. Але й на те лихо, по думці дра Мітші, можна би порадити обезпеченем селян на житє. При великій участи селян можна би значно знизити премію річну, а 1000 зр. обезпеченя по смерти голови родини зарадило би першим потребам остаючих наслідників. Розходить ся о се, чи селянин може з свого господарства платити річно 20—24 зр.? На се відповідає др. Мітша, що при пересічнім урожаю може платити, але на случай неможливости плаченя, треба би заснувати фонд з краєвих гроший. З того фонду могли би селяни затягати позички і діставати запомоги на плаченє премій.

Новинки.

Львів дня 3 січня 1895.

— **Іменованя.** Титул директора, взглядно директорки, одержали: Фр. Шпетманьский, Лука Звірковский, Вінк. Лоншамп і Аделя Давидовска, управителі шкіл народних у Львові.

— **З краєвої Ради шкільної.** Кр. Рада шкільна потвердила вибір бар. Адольфа Бруницкого, Стан. Незабитовского на делеґатів Ради пов. до окр. Ради шкільної в Городку, а управителя школи зі Старого міста Андрія Батицкого на представителя учительского званя до окр. Ради шкільної в Старім місті. Учителями народних шкіл іменовані: Вінк. Електорович у Волі задеревацкій, Райзеля Дебора Ліберман стар. учителькою школи женьскої в Дрогобичи; Осип Мельницкий управ. в Олеши; Антін Сменда учит. в Тисьменици на передмістю; о. Гр. Лятвинович гр. кат. катехитом народних шкіл в Станіславові; Ванда Ґурска ст. уч. в Гусятині. В званю учительскім потверджено Осипа Старомійского в ґімназиї V у Львові: Заступниками учителів в середних школах іменовані: Тадей Троскоряньский в ґімназиї в Станіславові, др.

Чи бачив ти вже, дурню,
Щоб камінь плив водою?
Чи я тебе просила,
Щоб ти ходив за мною?

Вкінци не стало мені терпеливости, я кинув косу, став на межу і крикнув:

— Розалька, ти для мене гірша від найгіршого ворога! Що я тобі зробив, що ти мені все а все докучаєш?

Дівчина випростувала ся і поглянула зачудована:

Щож я тобі роблю? — спитала.

— Не удавай, вже я знаю, про кого ти все висьпівуєш.

— Овва, який ти некивайко, таж я сьпівом тебе не укушу. Ось з тебе й парубок, що не дає сьпівати. І щоби ти робив, як би я за тебе пішла?

— А Томко Глубик певно ліпший?

— А вже-ж не гірший!

— Як буде дальше до тебе лизати ся, то я єго так лизну, що й рідна мама єго не пізнає.

— О! він тебе боїть. Ой! ой! такий з тебе силач, що й косити не можеш!

— Побю, як пса! Рідна мати єго не пізнає — крикнув я знову.

— А побий і забий і з'їдж! Томко мене тілько обходить, що торішний сніг. Коби тілько всьої біди!

— Не хочеш Томка?

— Відчепи ся ти з твоїм Томком. Хоч би ти Глубка й озолотив, то й так єго не хочу.

Сі слова додали мені трохи відваги і надії. А як до того Розалька усьміхнула ся до мене і поглянула якось приязнійше, то здавалось мені, що я вийшов з темної пивниці на ясне сонце. Я зложив руки, як до молитви і кликнув:

— Розалько, чи ти мене коли полюбиш?

На се відповіла она таким щирим сьміхом, що аж сльози станули їй в очах. Обернула ся кілька разів як в танци і промовила:

— Ах, Боже, які ті хлопці дурні!

Я стояв як дурний, не знав що говорити і що робити. Мені здавало ся, що паду в пропасть і не маю за що вхопити ся. Вкінци жаль і гнів стиснули мені серце, як кліщами.

— Бодай ти — крикнув я — очи виплакала за мої муки!

І як божевільний пігнав я до дому і ще сего дня вибрав ся до Кракова і пристав до войска.

* * *

В осени прийшла війна, дожидана мною як друга любка, бо я хотів упити ся скаженостию і потонути в воєнім вирі. Від часу виїзду не дійшла до мене ніяка вістка від своїх.

Аж одного разу, се було вже в зимі, вислано мене з депешею, а дорога вела через наше село.

Тихою зимовою ночию їду задуманий звістною мені охрестностию. На сірім небі не видко ні звіздочки, землю покрив глубокий сніг. Ся біла плахта снігу видає дивне, мягке, непевне сьвітло, в котрім розпливають ся образи придорожних хрестів і грушок, що стоять серед поля. Сьвіт покрила величезна нічим не зрушена тишина, що наповнює мене мимовільним непокоєм. Оглядаю ся, чи з ліса, що немов сонний тягне ся о кілька стай від дороги, не вийшов дух зими, білий, великаньский, в короні з ледових соплів та чи не йде за мною нечутним кроком.

Вкінци добачую далеко промінь сьвітла. Утомлений самотою і тишиною, пускаю бігом коня і вскорі виринає передомною наше село з сірими домами серед темних улиць.

При дорозі стоїть велика деревляна коршма. Нині неділя, отже з вікон бє ясне сьвітло і роздають ся звуки музики. Нарікають скрипки, бурмосе бас, приговорює флет, але найбільше галасує ситко, що й бубнить і дзвонить і гремить і гучить. А посеред сеї музики розлягають ся жваві виклики „У, га!“ і гук голубців. Мені здаєть ся, що коршма не видержить і ось-ось підперши ся одною рукою, крикне „У, га!“ і пустить ся в танець по полях і дорогах в присюди, бючи маленькими ніжками, ледве видними з під сірого зруба.

На щастє коршма витримала. Отже я привязую коня до плота і з бючим серцем входжу до комнати.

На вид воявцкого плаща поставали таньцюючі пари, ситко страшно загреміло й перестало, а за ним ціла музика. Повставали з за столів братя шляхта, сам префект виступає на середину з привітним словом. Ще й не вимовив слова, а вже мене пізнали. В цілій коршмі повстає крик, гомін, біганина, судний день. Хто живе, кидає ся мені на шию, стискають мене, цілують, видирають собі, немов кури хробака. Я тимчасом оглядаю ся на всі сторони, — шукаю очима Розальки. Вкінци находжу єї в темнім куті, оперту о стіну, але задля темноти не бачу ні очий, ні лиця.

(Конець буде.)

Стан. Витковский в гімн. сьв. Анни в Кракові; Мих. Грицак в гімназиї в Стрию; др. Евґен Ромер і Іван Теофіль Качор в реальній школї у Львові. Перенесені заступники учителів: Александер Демкович з гімназиї в Перемишли до Коломиї; Андрій Процик в гімн. в Сяноцї до Ярослава; Франц Фриз з Кракова до Ясла; Іван Дорозиньский з Кракова до Бохнї, Осип Яворский з Тарнова до Кракова; Осип Вербицкий з Кракова до Нового Санча; Адам Волек з Нового Санча до Кракова. В Дорогові пов. станіславівского буде від 1. вересня 1895 одноклясова школа народна.

— **Почестне горожаньство** надала Рада міста Золочева Є. Е. п. Намістникови гр. Каз. Бадені.

— **О продажи ліків в аптиках**, т. зв. специяльностий оголошуе Wiener Ztg. розпорядженє Міністерства внутрішних справ. Се розпорядженє мае на меті означити право продажі тих виробів аптичних, при котрих треба заховати деякі осторожности з огляду на можливі надужитя, що до їх лїчничої вартости. Заборона виробляти для загального ужитку ліків після поодиноких лїкарских рецепт, полишае ся незмінена, з виїмкою тих, котрі розновсюднено перед правосильностию нинїшного розпорядженя. Також позваляе ся продавати такі ліки, котрі вже давнїйше продавали ся по аптиках, а признані були нешкідливими і ті, що уважають ся вже від давних літ за средства домашні і звістні загалови. Однако такі ліки мають бути осмотрені приписом ужитя і описом їх складових частий, а то для оминеня похибок. Відтак обговорюе розпорядженє приписи о продажи специяльних средств аптичних.

— **В Коломиї** заведено від дня 1 с. м. телефони і віддано до ужитку публики.

— **Снїги** впали послїдними днями великі і через то зелїзниці мають велику роботу: поїзди спізняють ся. Але за то будемо мати добру санну на Різдво.

— **Маленький а цікавий обрахунок.** З видавництва краевого бюра статистичного вимимаемо деякі числа на науку всїм тим, що хотять знати, як розвивае ся у нас охота до читаня. В роцї 1891 було в цілій Галичині 20 часописий руских політичних і суспільних; їх друковано в 2,303.900 примірників. Зараз на другий рік 1892-ий друковали ся рускі часописи у Львові в 2,339.080 примірників, а на провінциї в 34.200 примірників. Виходить з того, що в 1892-ім роцї розійшло ся 69.380 примірників наших часописий більше, ніж в р. 1891-ім. Для порівнаня додамо, що в р. 1891 польских часописий друковало ся 6,104.460 примірників, а се число зменшило ся в р. 1892, о цілих 800.000 примірників. Що наші часописи розходять ся що раз більше, з того тілько радуватись можемо. Варто би притім знати докладно, о скілько горою наші народні видавництва, від видавництв, видаваних у нас вправді рускими буквами, але нерускою мовою. На то обчислень нема. Все-ж таки ще дуже а дуже мало у нас письменних людий. На півсема мілїона населеня в Галичині не вміе ані читати ані писати 4,876.614 осіб, то значить на кождих сто людий 74 є неписьменних. Коли настануть у нас часи, що лише недорослі дїти не будуть письменні, а прочі всї будуть. Яка величезна робота жде на цілий край, щоби тих близько пять мілїонів людий осьвідомити!

— **У Відни** жие тепер 1,480.572 душ. Тогід в той сам час було 1,376.548, тож за оден рік приросло по-над сто тисяч людности. Найбільший приріст з 19-тн бецирків міских виказуе жидівска дільниця Леопольдштадт, іменно з 158.374 на 172.643. Домів мешкальних мае ціле місто 30.645, а з тих найчисленнїйше замешканий загальний шпиталь, бо мае 6.000 мешканців.

— **Угорскі сливки а галицке молоко.** З Коматовин в добромильскім повіті дістав Przegląd таке письмо: В місті нікому не прийшло би й на думку, що не лиш збіже угорске перемагае наше галицке, але навіть сливки угорскі перемагають тепер наше молоко. Мабуть на Угорщині зародили дуже сливки, коли цілими ваґонами присилають їх нам ту, а селяни тиснуть ся до склепів жидівских та купують там сливки по 10 кр. за кільоґрам. Натомість зовсїм перестали купувати молоко і маломіщани біднїйші і жиди. В кождій хатї уживають тепер замість молока яко омасти до картофель, юшки з сушених сливок угорских. Якіж ті люди темні і недбалі о свою силу і здоровлє! Очевидно не йде тим людям о дійстне покріплене і насичене, лише о смачнїйшу і таншу солодкаву приправу. Діе ся так певно не лише в нас, але й деинде, а певно на цілім гірскім і підгірскім просторі Галичини. Треба би, щоби люди доброї волї навчили селян і маломіщан, що молоко далеко поживнїйше ніж сливки. — Ми думаемо, що певно людям труднїйше о молоко, як о сливки, і тому его не уживають. Як би мали, то певно не виляли би на землю. Свою дорогою віримо в то, що люди часто мають злий рахунок. Молоко за 10 кр. певно дасть чоловікови більше сили, ніж сливки за 10 кр.

— **Незвичайне весїлє** відбуло ся тому дві неділї в Парижи. Женив ся анархіст Юліян Ортіз, товариш Ганріого, котрому голову втяли, з Антоанетою Кавель. Сего Ортіза засудили недавно на кілька літ вязниці за влім і крадїж і мали відвезти на остров Ре. Однак перед тим забажав він оженити ся з любкою і на то ему позволили. Звязаного тонким але сильним шнуром привели его до канцелярні вязниці, де мав ждати на суджену. Був одягнений елеґантско і поводив ся спокійно. Кілька сторожів вязниці сидїло собі коло него. Прийшла суджена, обое поцілували ся, Ортіз здавав ся дуже щасливим. Прийшла ще й мати анархіста і полагоджено зараз слюбні формальности. Чотири аенти поліцийні були за сьвідків при слюбі цивільнім. Зараз по тім мусїли чоловік і жінка розійти ся; але Ортіз каже собі сам звязати руки і просить, щоби его відвезли до церкви на церковний слюб. Дивна річ, що анархіст забажав і такого слюбу. В церкві знов розвязали его аенти, що пильнували его на кождім кроці і сьвященник повінчав залюблену пару. Ортізови позволили поговорити кілька хвиль з жінкою і відтак завели до вязниці. Небавом завезуть его на остров Ре, а жінці буде вільно поїхати до него аж по роцї.

— **Помер:** О. Софрон Литвинович, парох в Олешеві, станіславівскої епархиї, отець крилошанина Івана Литвиновича, дня 31 грудня 1894 в 79. роцї житя, а 55. служби душпастирскої.

Господарство, промисл і торговля.

Львів 31 грудня: пшениця 6·— до 6·50 жито 4·90 до 5·25; ячмінь броварний 5·— до 6·—; ячмінь пашний 4·— до 4·50; овес 5.— до 5·15; ріпак 8·— до 9·—; горох 6·— до 7·50; вика 4·75 до 5·—; насїнє льнянне —·— до —·—; сїмя —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 4·25 до 4·50; гречка —·— до —·—; конюшина червона 50·— до 55·—; біла 60·— до 90·—; шведска 40·— до 50·—; кмен —·— до —·—; аниж —·— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хміль —·— до —·—; спірітус —·— до —·—

Телеґрами.

Відень 3 сїчня. Wiener Zeitung оголосила санкционований закон о зелїзницях льокальних.

Відень 3 сїчня. Pol. Corr. доносить, що цар Миколай іменував комісию, котра мае поставити внесеня що до поправи положеня поселенців на Сибіри.

Будапешт 3 сїчня. Коли ґенерал Пушкин був у Відни, то там мали розбирати справу гостини царя у Відни. Цар мав би приїхати в осени до Відня. Пише о тім Buda-Pest Corresp.

Нові книжки! **Кобзар** Т. Шевченка, критичне видане в гарній оправі з пересилкою 5 зр. **Записки** тов. ім. Шевченка, 4 томи по 1 зр. — **В. Чайченка**: Твори прозаїчні ч. І. 80 кр. ч. ІІ 60 кр. ч. ІІІ. 80 кр.; Під хмарним небом, поезиї ч. І. 1 зр., З народного поля, поезиї ч. ІІ. 60 кр. — **Сибір** О. Конана ч. І. ІІ. 1·20 зр. — **Пролісок**, збірник поезий Павла Граба ч. І. 20 кр.— **Словар** рос.-укр. ч. І. Уманця і Спілки, 2·50 зр.— Твори ч. І. Трохима **Зїньківского** 1 зр. — Лесї Українки і М. Ставиского: Книга пісень **Гайного** 80 кр.; **Л.** Українка: **На крилах пісень**, поезиї 60 кр. — Ол. Колеси „про Юрия **Федьковича**" 20 кр. — **Пани і люди**, повість Левенка 80 кр. Єго-ж **„Солдатский розрух"** 10 кр. Історичну бібліотеку і всї вичислені книжки можна купити в книгарни тов. ім. Шевченка у Львові, при ул. Академічній ч. 8.

— **У Львові** виходять ті літературні часописи і вістники: **Зоря**, ілюстроване письмо літературно-наукове, 72 аркушів друку на рік, коштуе 6 зр. у Львові, ул. Академична ч. 8. — **Дзвінок**, ілюстроване письмо для науки і забави руских дїтий і молодежи; 36 аркушів друку 5 зр. у Львові ул. Чарнецкого ч. 26. — **Правда**, місячник політики, науки і письменьства, около 60 арк. друку, 5 зр. у Львові ул. Академічна ч. 8. — **Житє і Слово**, вістник літератури істориї і фолькльору; 60 аркушів друку 5, зр. у Львові, ул. Глубока ч. 7.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Посьпішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3 20	10 16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6 51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·46
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10 06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16	—	7·11	8.13	1·03	2·33
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	—
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниць державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продае ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматї кишеневім і дае ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannengasse 29) уділяе ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зазвязують, можна також засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаемо після годинника львівского; він різнить ся о 35 мінут від середно - европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

За редакцию відповідае Адам Креховецкий.

ГАЛИЦКИИ БАНК КРЕДИТОВИИ

почавши від 1 лютого 1890 поручає

4% Асигнати касові

з 30 дневним выповідженем

3½% Асигнати касові

з 8 дневним виповідженем, всіже вьагодячі ся в обізї

4½% Асигнати касові

з 90 дневним виповідженем, будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4 проц. з дневним терміном виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890 41 Дирекция.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальних.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і спродає

всякі ефекти і монети

по курсї деннім найдокладнїйшім, не числячи жадної провізиї

Яко добру і певну льокацію поручає:

4½% листи гіпотечні
5% листи гіпотечні преміовані
5% листи гіпотечні без премиї
4½% листи Тов. кредитового земс.
4½% листи Банку краєвого
4½% пожичку краєву галицку

4% пожичку пропінаційну галицку
5% " " буковиньску
4½% пожичку угорскої желїзної дороги державної
4½% пожичку пропінаційну угорску

4% угорскі Облигациї индемнїзаційні,

котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купує і продає **по цїнах найкористнїйших.**

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цїнні, як також купони за готівку, без всїлякої провізиї, а противно замісцев лишень за відтрученем коштів.

До ефектів, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 40

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЇ

поручає

найновійше патентоване начинє кухонне з внї ґальванїчно нїкльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалїєю.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Бернардиньска і у всїх більших торговлях желїза.

С. Нельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уряджения купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.